

Forfatter: Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind

Titel: BREV TIL: Quaade, George Joachim FRA: Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind (1869-09-18)

Citation: Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind: "BREV TIL: Quaade, George Joachim FRA: Frijs, Christian Emil Krag-Juel-Vind (1869-09-18)", i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)*, Henrik Koppels Forlag, s. 265. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-002-shoot-L0018250060020158.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Udenrigsminister Grev Frijs til Kammerherre Quaade, Gesandt i Berlin

Kjøbenhavn, 18. September 1869.

Kjære Quaade! . . . Endskjøndt det seer noget broget ud i Verden og man navnlig i Frankrige synes meget syg, saa haaber jeg dog at den hele Udvikling maa føre til udvortes Fred imellem Staterne, saa at de mindre Stater ikke have den umiddelbare Fare for Overgreb fra de Stores Side; derimod er der vel endnu ikke noget Haab om at vor mægtige Nabo, Preussen eller Nordtydskland hvad man nu vil kalde det, vil restituere os det Stykke af Slesvig som saa ivrig og indtrængende ønsker at vende tilbage til Danmark. Det er med den største Uret at danske Agitatorer paaskyldes at have sat den nuværende Adressesag ¹⁾ igang i Slesvig, det ers. 266selvfølgelig at den danske Regjering ikke har det Ringeste hermed at gjøre, thi den afholder sig fra ethvertsomhelst Skridt, hvorved den kunde paadrage Ansvar paa Folk, som den ikke seer sig istand til at forsvare. Efterat man har sat den hele Sag igang har man underhaanden villet høre Raad af mig, men jeg er, med Grund troer jeg, bleven vred fordi man vilde høre min Mening naar man alt havde taget en Beslutning. Hvis Touren til Wien skulde foretages kan det ikke alene bekomme Vedkommende ilde, men det vil efter min Formening endog skade Sagen, thi man vil kun bruge dette Spørgsmaal til at spille Boldt med. Forresten er udadtil Alting roligt her som andetsteds, men jeg har en Deel Fortrædeligheder deels med Reconstructionen af mit Ministerium deels med Etiquettespørgsmaal vedrørende vore Notificationssvar paa Prinds Christian af Augustenborgs Børn, ¹⁾ og i hvilken Sag man har underhaanden villet bane Veien for en Afgjørelse som jeg ikke kan paatage mig Ansvaret for, idet man foreslaaer at D. af E. vedblivende kan kalde ham Prinds af Slesvig-Holsten og Kongen her svare med »Prinds af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenborg«; dette er en Udvei som jeg paa ingen Maade tør gaae ind paa, thi deels kan det have statsretlige Consequentser at tie stille og ikke protestere imod slig paataget Titel, der desforuden var den politiske Fane som den gamle oprørske Hertug stak frem, deels vil en Eftergivenhed paa et Punkt, hvor man har den soleklareste Ret ikke føre til Andet end at Prætentionerne tiltage i en foruroligende Grad; det Skridt der umiddelbart vil følge vil naturligviis være Fordringen om Landsforviisningens Ophør, og da bemeldte politiske Forbrydelse, hvorimod hiin Straf er anvendt, har fundet Sted imod den afdøde Konge forekommer det mig aldeles utilraadeligt at give Kjøb; var det begaaet imod den regjerende Konge selv vilde det være lettere for ham. Og in praxis. 267vilde det kun være en Begyndelse paa Intriguer og Smaakjævlerier som fra England forplantedes hertil, og hvoraf hele Byrden vilde falde paa Kongen, og han vilde kun høste en meget simpel Tak for sin Godhed; idet han hverken vilde faae Tak af Familien ei heller af sit Folk. Men det hele Spørgsmaal har skabt en lille Spænding, som jeg formoder kun maa være momentan, da jeg ikke har kunnet indlade mig paa at paatage mig Ansvaret for en Politik som er bleven drevet bag min Byg og underhaanden. Dog nok herom, men det omtales kun fordi det egentlig i Forhold til Sagens Vigtighed har skaffet mig en Mængde Bryderier der have ærgret mig en Deel. Det maa ikke undre Dem om De ikke i den sidste Tid har hørt fra Vedel, men han har været daarlig i den sidste Uge, maattet holde Sengen og ikke tale, saa at jeg kun enkeltviis skriftlig har kunnet forhandle med ham. For Øieblikket er Kongehuset borte paa Excursion til Jernbanens Indvielse i Jylland, og de fleste Ministre ere ude for at lade sig vælge, nemlig Finants- Krigs- og Justitsminister. Estrup vil det paa Grund af hans Helbredstilstand nok blive umuligt længere at holde paa Ministertabouretten, og vist er det at jeg i mit Befindende ogsaa har tilstrækkelig Grund til at trække mig tilbage, men at jeg dog har anseet mig for forpligtet til endnu at forsøge at fortsætte i nogen kort Tid.

— Landet har her iaar en udmærket god Høst og saa at sige Alt er kommet udmærket i Huus og nu efter at dette er skeet faae vi Regn, hvortil vi af Hensyn til Græsvæxten stærkt trængte; jeg vil haabe at Quægpæsten, takket være de energiske Forholdsregler som den preussiske Regjering har grebet, snart maa være fuldstændig overstaaet saa at der ikke fra Englands Side kan lægges nogen Hindring iveien for Indførsel af Quæg, hvilket for hvert Aar med det rationellere Agerbrugs Fremgang bliver af større og større Betydning for vort Land navnlig for Jyllands Vedkommende, thi det [er] en uhyre Fordeel at have 2 store Markeder istedetfors. 268at maatte nøies med det ene mod Syd; det interesserede mig i høi Grad under mit sidste Ophold i Hamborg at see hvilken betydelig Udvikling Commissionshandelen med Quæg dersteds ikke alene fra Magdeburg-Egnen, Bayern, Bøhmen og hele det sydlige Tydskland havde taget men at ogsaa de russiske Østersøhavne havde Hamborg til Mellemandler, idet jeg traf hele Stalden fuld med Kreaturer fra Riga; med Hensyn til fiin Qualitet beholde Jyderne dog endnu Fortrinet og jeg troer dog at [vi] paa dette Gebeet . . . paa Grund af vor Nærhed ved det store Kjødmarked ville vedblive at have chancerne for os i Concurrencen.

Jeg er i denne Tid en Deel beskjæftiget med Tanken paa Throntalen som ikke vil kunne undgaaes den 4de October ved Rigsdagens Samling, da Kongen maa for Rigsdagen tilkjendegive Kronprindsens Formæling, og det vil da blive umuligt at lade de andre Spørgsmaal fuldkommen uberørt. Preussens fuldkomne Taushed i 1½ Aar kan umulig forbigaaes med Taushed, thi ligesaameget som der ligger Vægt paa ikke at være for remuant under den nuværende europæiske Tilstand og faae Udseende af som om man vilde puste til Ilden, saa kan det endmindre forsvares at tie bomstille, thi det vil af Alle forklares som Feighed, og dette er hverken i det individuelle eller i Staternes Liv en Betingelse eller Forudsætning som man kan taale, thi da vil den [ene] Fornærmelse og Ydmygelse følge ovenpaa den anden; paa den Svage og Forknytte lader man al sin Ondskab og Fortrædelighed gaae ud. De vil kunne forstaae at for at give Ordene eller Tankerne en vis

rondeur i slig Udtalelse er det mig et stort Savn at Vedel maa holde Sengen, men vi have nu kun 14 Dage til at Slaget skal staae. —

C. E. Frijs.